

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio XXV. Quid Diabolus queat in anima à corpore separanda,
ipsaq[ue] separatione? vbi de exstasi, & murandis circa cadauera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

QVÆSTIO XXV.

Quid Diabolus queat in anima à corpore separanda, ipsaq; separatione: ubi de extasi, & mirandis circa cadavera.

Xstasim siue raptum potest Diabolus in homine efficere, ligando vel soluendo sensus exteriores idque modis duobus, prior est, quando illos trames obstruit: quibus à cerebro spiritus sensitiui se ad exteriores sensus penetrât, veluti contingit somniantibus: posterior, quando eisdem spiritus sensitiuos ab exterioribus sensibus ad interni sensus organa attrahit, ibiq; retinet, ne ad externorum sensuum organa queant descendere. Itænim contingit, vt in raptu ob nimiam internarum virium sensitiuarum applicationem, & spirituum sensilium ad interni sensus organa confluxum, adeo impediatur sensuum exteriorum munia, vt corpus viuum cadaveris mortui & immobilis speciem præ se ferat. Hæc raptus naturalis causa vera, diaboli vires non excedit, talesque sunt Sagarum & magorum extases: quibus, cum vno in loco maneant soporati, varijs tamen in locis se fuisse: & varia peregrisse, decepti sæpe arbitrantur. Tale est quod Olauus de Magis Lappijs narrat e hoc modo: *Si quis peregrinus cupiat de suorum conditione certi quid cognoscere, præstant, vt intra viginti quatuor horarum spacium resciscat, quid cum illis agatur, vel si trecentis miliaribus absint: hoc modo. Incantator postquam vltimis ceremonijs Deos suos compellauit, subito collabitur & exanimatur, quasi extincto illo reuera excedat à corpore anima. Ne q; enim aut spiritus in eo reliquus esse, aut restare cum vita sensus aliquis, aut motus videtur: sed vt absint sem-*

l. 3. c. 18.
Sext. c. 18.
reg. de-
cept.

A per aliqui oportet, qui proiectum & exanime corpus custodiant: quod cum non fit, demone id abripunt. Horis viginti quatuor elapsis, reuertente spiritu seu è profundo somno, cum gemitu expergiscitur exanime corpus, quasi reuocetur in vitam ex morte, qui conciderat. Postea sic restitutus ad interrogata respondet, & vt fidem faciat percontatori, recenset aliquid, quod agnoscat ille, & certo sciat in adibus suis aut cognatorum fuisse. Hæc in rei veritate se ita habere plures alij Olao attestantur. Sed in hoc, raptu magico & similibus exemplis, cauendi multi errores, quibus ambigua illæ Olai locutiones non parum suffragantur. Errant imprimis, qui cum Cardano quoriscumque collibuerit, naturali sua vi, & arbitrio voluntatis rapti se iactitant. Facit hoc proculdubio dæmon ex scedere: nec fortassis certius aliud Magiæ indicium, quam huiusmodi voluntarij raptus. In virgine quoque illa Cæsa raugustana (sic voco, quia illic ab Archiepiscopo an. 1585. fraudandem detecta) pseudo-stigmata Christi ostentante, raptus illi adeo frequentes, omnes ex pacto, cum oues pasceret cū dæmone inito, nascebantur: vt & Magdalene Crucie Cordubensis, quæ famosa fuit saga. Errat etiam & grauius, neque hoc à Censoribus prætereundum & relinquendum in eius erat libro erratum: errat inquam Bodinus d. censens in huiusmodi extasi animam reuera migrare, & deferere ipsum corpus, & alijs in locis interea versari separatam, qui Cabalistarum error fuit, à quo suspicor Platonicos alienos non fuisse, propter narrationem illam ipsius Platonis, Eren Armenium genere Pamphylum, cum inter cadavera casorum in pralio decem diebus iacisset mortuus, domum relatum, secundo post die: cum esset imponendus rogo: reuixisse, ac prodigiosa quodam narrasse,

B

C

D

E

li. 2. De
monoma
cap. 3.

lib. 10.
de republ.

quo

qua illo tempore apud inferos vidisset.] Similis fabula fuit de quodam Clazomenio apud Origen. lib. 3. contra Cels. & illa de Aristæa Proconnesio, quem narrat Plinius libro septimo, capite 2. & Plutarch. in vita Romuli, ex Herodoto multoties defunctum reuixisse, & animam quoties voluit resumere potuisse: ita, ut assistentes animam, cerui effugie, ex ore euolantem viderent. Nam iste non mortuus erat, sed in raptu magico, & non anima ex ore euolabat, sed diabolicum præstigiū. Idem dicendum de militis dormientis ore egressa, & iterum ingreſſa mustela alba, & per gladium riulo impositum iterato comitante, quod narratum ab Helinando a. fuit hoc ludibrium dæmonis, ad hoc institutum, ut de animæ migratione hunc errorem mentibus imprimeret: vetulis deliris, & pueris, qui nondum ære lauantur, id quam philosophis persuasurus. Mors enim est aliud, quam animæ à corpore separatio: cumque ipso egressu hæc contingat separatio: fieri nequit quin homo egressu isto moriatur. Si moritur, quis animam iterum in corpus inducit? Sola Dei virtute redire illa potest. mortuorum animæ locum suum, teste Psalmista, ignorant, hoc est corpus suum amplius non norunt. quare anima semel separata, nec aliud corpus subire, nec suum iterum ingredi ac informare potest, nisi Deo permittente atque ducente. De Philappis & Finnis igitur, & de Aristæa, & de Hermorimo Clazomenio, b, quod illi obijciunt, id nos nec latet, nec mouet. Ecstasis Diabolica intercessit, sed anima à corpore non recessit. Omnia (inquit Tertullianus, hac ipsa de re agens. c) magis conſectanda, quam hanc licentiam anima sine morte fugitiua.] Et alibi idem

A rectissime pro Axiomate tradidit d, nusquam animam sine carne esse, quam diu in carne est.] Et in ecstasi animam extra corpus peregrinari, negat aperte auctor breuium quæſtionum, quæ operibus D. Athanasij adiunguntur e. Nec Augustinus quicquid habet, quod Bodino suffragetur, alibi vero palam contradicit g. Abutuntur etiam aduersarij scripturis. Nam cum illud citant, preciosam esse in conspectu Domini mortem sanctorum eius h: perperam verba de prophetarum ecstasi accipiunt: quæ ad veram mortem, seu animæ à corpore separationem sunt referendæ: & quamuis de raptu acciperes, eorundem, Mors, vocaretur, quia mortui corporis imaginem representat. Cum etiam de Apostoli raptu ratiocinantur, non possunt probare eum extra corpus fuisse: potuit Deus id facere: sed an fecerit, cum ipsi Paulo fuerit incertum: malo dubitare, quam cum B. Hildegardi affirmare k corpus vere ab anima tum fuisse separatum, dubitant quotquot memini patres, dubitant etiam Scolastici omnes. Parum vero peritum se philosophiæ Bodinus ostendit, cum Apheresiam cum Ecstasi confundit. In hac videtur anima à corpore abesse, quia priuatum est corpus functionibus animæ sensitivæ, mouentis, & interdum intelligentis l: in apheresia vero, non functionibus animæ modo, sed ipsa corpus caret anima. in illa corpus dicendum insensibile, & immobile actu: in hac, naturaliter loquendo, est exanimum tam potentia, quam actu. Quale demum illud argumentum? si anima sit immortalis, necesse aliqua sine corpore operari illam posse m. Sed est immortalis, operari igitur potest in ecstasi ab illo separata. Mi homo, moneo Scholas Dialecticorum

ali. de resurrectione. cara.

e. q. 33. f. 83. qq. gli. 8. de civ. Dei. epis. ad E. 10. & si ipse auct. de spiritu & anima. h. P. 115. v. 15. i. vt cum B. Cypriani Rabini censent. k. in Quæſtionibus suis. l. S. Chalig de subti. contra Cardan.

m. Aristot. lib. 1. de anima.

a Helina. l. 13. Chro. nicor. & Paradisi in Symbolis

b Vide Luciam in Enciclie m. f. c. & Plutar. de dæm. Socr. eli. de anima.

adeas, & discas: cum sint plures vnus rei functiones, non recte, quod de omnibus non probaris, id ad vnā te restringere. Deus bone, quot sunt functiones animæ in corpore existentis, in quas sibi corpus partem iusque nullum vindicat? cogita voluntatis, intellectusque actus, & super seipsam sui reflectiones, aliaque quæ ex libris, de animæ immortalitate agentium, possunt peti. Verum certiora hæc Christianæ sapientiæ peritis sunt, & rectæ philosophiæ non imperitis, quam vt longiore indigeant probatione, neque mihi vacat vel lubet lucenti soli lampadem accendere. Solus Deus sic animam per raptum separare posset: & interea in corpore idoneas iterum recipiendæ animæ dispositiones conseruare: quod an sibi contigerit, dubitare se D. Paulus profitetur. Atque ita intelligendum existimo quod fertur in franciscanorum gestis, de Beat. Ægidio, eum interrogatum. An aliquando in hac vita corpus suum per extasim vel contemplationem anima deserat: respondisse affirmatiue, & hominem cognouisse cui id acciderit. velenim id dicebat, eo quod omni corporis functione absoluta ad tempus, & sic corporis oblita fuerit penitus: vel quod diuina potentia corpore edueta, & in id reducta fuerit. Narrat historiam Ioan. Saluator Irados tom. 1. factorum & dictorum illust. Ordinis. D. Francisci. fol. 205. Falluntur tertio, qui falsos hos & dæmoniacos raptus siue extases (pro iisdem nunc sumo non ignarus a tibi p subtilius distingui) non separant à vero & supernaturali raptu: quo per spiritum diuinum homo ad rerum supernaturalium contemplationem siue cognitionem, cum abstractione mentis à sensibilibus, eleuatur: de quo præclare, vt solet, D. Tho-

A mas differuit q: quales fuere prophetarum, Apostolorum, & sanctorum nominum, longe diuersi à Magicis extasibus: de quibus Beatus Iræneus locutus agens de Marco mago. Plurimorum de veri raptus natura opiniones Gentilium philosophorum, & Arabum astrologorum recensuit M. Antonius / Mocenicus, opere verbosiore quam solidiore, & excepta nona, ceteras satis bene confutauit. quid ex dictis eius retinendum, quid repudiandum existimem, breuiter accipite. Igitur fallit eum puto, dum subiectum raptus contendit debere esse mediam quandam substantiam inter mortalem & immortalem, & huiusmodi ait esse animam nostram: quam dicit esse mortalem respectu partis sensitiuæ, immortalem respectu partis rationalis. fallitur. si sit in anima nostra pars vna immortalis, & pars alia mortalis, quæso nonne pars hæc ab illa queat separari? diuisibilis ergo iam anima nostra futura: quare nec immortalis. absit hoc à mentibus nostris. totam hominis animam, quoad substantiam essentiamque suam, credimus esse immortalem. non anima, sed homo ipse respectu totius compositi, quid medium est: corpore mortalis, anima immortalis. Subiectum tamen raptus, non est totus secundum se homo: sed anima ipsa humana: subiectum totum incorporeum, indiuisibile, & immortale. anima hæc subiectum est raptus, non ratione intellectus agentis, sed ratione intellectus possibilis: quod bene docuit Mocenicus u Formalis causa, raptus est ipsa illa actio, qua quis eleuatur: & cælestibus illis rebus quasi vnitur. Finalis causa est, coniunctio animi cum Deo iuxta illud. Anicij Scuerini.

vide' (si
ubet) di-
ta cita-
taq. in
Proad.
Seneca
ho. 2.

2. cor. 12
1. D. Th
1. 2. q. 175.
vlt.

d. q. 175
2. ad 1.

2 d. q. 175

1. 8. con
hæc. c. 9.

1. de tri
sitiu homi
is in
Deum.

1. cap. 13.

1. cap. 30.

*Turequies tranquilla p̄ys, te cer-
nere finis,
Principium, vector, dux, semita,
terminus idem.*

Agens siue efficiens causa, duplex a-
liquando potest esse. Instrumentalis, e-
rit intellectus agens, principalis verò
futura Deus, dixi posse aliquando esse,
quia licet Deus per se solus sit causa
sufficiens, solet tamen causas secun-
das, vt instrumenta, adhibere. quare
poterit intellectus agens esse causa in-
strumentalis. quia quamuis eius ordina-
rium munus sit, species à phantasmati-
bus abstrahere, & hic nulla sint phan-
tasmata: solet tamen Deus, cum fe-
menti nostræ per raptum insinuat, ea,
quæ vult nos tum videre, diuinâ qua-
dam representatione ostendere: vbi
vero spirituales hæc res intellectus
noster percepit, tunc ope intellectus a-
gentis, potest quædam rerum visarum
similitudo & simulachrum effici, quem
modum D. Thom. non repudiat. *a*
Principalem causam dixi esse Deum;
quia reuera Deus est, qui hominem ad
se rapit, vt fatetur *b* Mocenicus, nec po-
tuit negare. sicut enim Sol in Sole non
cernitur, sicut oculus sine lumine lumē
non videt, sicut auris nili aëre plena i-
ctum aërem non audit: ita nec Deus si-
ne Deo cognosci potest: sed Deo ple-
nus demum animus tantum in Deum
erigitur. quantum diuino collustratus
lumine eum cognoscit: tantum effer-
uescit & exilit in superiora, quantum,
calore diuino succensus in Deum fer-
tur: neque ad id, quod superius est &
infinitum, quisquam attollitur, nisi
virtute superioris & infiniti attrahatur
& eleuetur, iuxta veram Platonico-
rum sententiam. *c* Deinde solus intel-
lectus agens ad hoc nequit sufficere.
quia quamuis Mocenicus dicat transi-

A tum hunc ex parte hominis esse volun-
tarium id tamen verum non est. raptū
enim scimus sæpè contingere inuitis,
vt sentit Diu. Thom. *d* & docet experi-
entia. Noui, & mecum norunt mille
adhuc superstites, Virginem Deo de-
uotam, ex ijs, quas *Beatus* illic vocant,
quæ Burgis, in Castella, ann. 1585. super-
stes erat, & statim percepta Eucharistia
vix ea in os sumpta, in diuturnum rap-
tum eleuabatur; adeò vt nec admotas
& adactas in pedes aciculas sentiret:
quæ, vt erat humanæ gloriæ auersatrix,
& sancta esse, quàm dici malebat aut
videri, ardentissime solebat Deū pre-
cari, ne quid illi huiusmodi coram a-
lijs accideret: & ad se reuerfa, erubet-
centiæ plena atque pudoris, quam po-
terat celerrime sedomum in conclaue
proripiebat. Non est ergo in nostra
potestate, & proinde nec nobis est vo-
luntarium sic mente ab alienari: neque
id poterit noster intellectus, quantum-
uis id nos vehementer velimus. Hæc
non tam est actio, quam passio intel-
lectus: cum hic anima se proprie & pri-
mario gerat more patientis, secun-
dario & minus proprie more agentis,
& ipse Mocenicus *e* fateatur, hunc
transitum hominis ad Deum (sic enim
appellat raptum) plurimum passionis
& minimum actionis habere. Deum
vero dicimus esse causam efficientem
raptus: non tantum vniuersali quodam
concurso, sed etiam ad hoc ipsum de-
signato & particulari.

Hic in Syrtis impingit, & se abripi
patitur procellis Gentilium & infide-
lium Philosophorum. Nam *f* senten-
tiam proponens suam, contendit to-
tam raptus efficientiam adscriben-
dam soli agenti intellectui. hunc enim
adiutum solo concurso vniuersali Dei,
vult posse statim intellectui possibili
speciem seu ideam Dei representare:

E e 3

& sic

d d. q. 175.
art. 2.

e cap. 4.

f cap. 45.

a 1. p. q. 12.

a 1. 9. ad 2.

b c. 1. f. 13.

e vide Mo

cca. c. 39.

& sic, quod erat, duntaxat intelligibile potestate, ut sit iam actu intelligibile, id vi sua intellectum agentem efflicere: Quasi verò queat intellectus agens aliquam effingere speciem, quæ Deum repræsentet: quod merito cum D. Dionysio Areopagita Theologi negarunt. g

g Dionys.
de Diuin.
nomin. 1.
D. Thō.
& sibi in
corp. 1. 2. q
12. 2. 2.

Sed videte quam leuiculis nitantur aduersarij argumentis. *Obijciunt primo.* Deus non est idem cum anima nostra: non potest igitur in illam agere. Quid est nugari, si hoc est argumentari? quasi nihil in aliud queat agere, quod non sit idem cum eo: & non sufficiat proportio ac similitudo causæ immediatæ & instrumentalis? quasi non omnia Deo obediant: quasi Deus, qui vnus eminenter est omnia, non possit in cuncta, ut vult agere apage mihi hos paganismos.

Secundo obijc. Deus est intellectus: nihil ergo potest agere nisi cognoscendo. sed extra se nihil Deus cognoscit: animus autem noster est extra Deum: animus ergo nostrum non cognoscit: nihil ergo in animum nostrum potest agere. *Resp.* Deus est intellectus, si sumas intellectum improprie loquendo pro substantia spirituali in genere; non verò est intellectus, si capias intellectum pro potentia intellectiua; quo pacto eum sumi ab ipso docet conlectio argumenti: quæ nulla foret, neque antecedens cum illatione cohereret, si aliter sumeretur: certum enim est spirituales substantias etiam aliter quam cognoscendo agere posse, ut loco mouere, & huiusmodi. Quod si velit tantum dicere, nihil posse agere in subiectum, quin subiectum illud cognoscat: hoc certè verum est, quia deus omnia cognoscit: spiritualis tamè substantia, ut Angelus, posset agere in aliquod subiectum sibi incognitum.

A Vnde tamen sequitur falsissimam esse illam subsumptionem, Deum extra se nihil cognoscere. quid enim hoc aliud significat, quam Deum præter semetipsum nihil cognoscere? non cognoscit ergo arbores, nec equos, non peccatores, non demones. quo ergo pacto creaturas conseruat, & mundi fatagit, & punit peccatores: esse hæc extra Deo, & cognosci à Deo fatendum igitur nobis, nisi Epicurei & athei sumus. Deus quidem eminenter est omnia, sed non formaliter. Si loqueris, de ijs quæ sunt eminenter extra Deum; frustraris. quia nihil quod est, non est eminenter in Deo, ipse quoque animus noster hoc modo non est extra Deum. Quare pater te loqui, de ijs quæ sunt extra Deum formaliter. Sed Deus cognoscit omnia quæcunque sunt, etiã si illa non sint in Deo formaliter, siue etiam si Deus illa non sit formaliter. quare & animum nostrum Deus cognoscit. cognoscit sane, & punit, si viderit infidelem, & ad Gentilium scita impia descendentem. Non sum ignarus istud axioma, (*Deum nihil extra se intelligere*) tribui Aristoteli: b sed Aristoteles veniam meretur; cuius oculus, nullo fidei veræ radio illustratus, ut noctuæ oculus ad illam lucem infinitatem calligauit. Christianis verò hominibus venia danda non est, si talia deliramenta pertinaciter tueantur, & non Gentilium placita regulis fidei, sed fidei scita illorum placitis pergunt submittere, verè cæci cæcos deligentes duces, cum quibus in erroris foueam corruant. Auerroisticum hoc potius figmentum est, quam Aristotelæum placitum: qui perfidiæ columnen Arabs intestabilis, sectatores suos ex hoc principio eo deduxit, ut existiment etiam hinc sequi; Deum sic aliquid sibi perfectionis adiuncturum

b lib. 1.
Metaph.

nouæ, si hominem sibi per raptum coniungeret, vel si extra se alia intelligeret: Deoque ipsi tunc opus fore sensum & phantasiam, quæ omnia vel dypondij Theologi statim exufflarint, vt vanitate sua disfluente, nec quicquam cohærentia. Deus in se ipso, vt in speculo, simul & semel videt omnia; cognoscendo alia, tribuit ipsis perfectionem. Nobis accedit perfectio coniunctione vel cognitione, propter imbecillitatem & egestatem nostram. cuncta Deus possidet, nec ipse mutatur, sed mutat res, quas sibi coniungit. Denique censet idem Mocenicus, raptum omnem esse successiuum: quod indiget, vt verum sit, commoda interpretatione. Raptus enim fieri potest in instanti, quia Deus causa efficiens est actiuitatis, & potentia infinita: per temporis tamen fluxum actio seu passio raptus postea continuatur: & si quæ ad raptum, ex parte hominis aliquando præparaciones præcedant, vt contemplari, &c. illæ sunt successiuæ. Hæc de raptu nunc sufficiant. Non nego ad raptum hominem aliqua contemplationis ac desiderij vehementia, quasi præparari & disponi, vt recte docuit Rodericus Dolma Delgadus lib. 1. de auctoritate S. Scripturæ c. 12. Sed contendo id plerunque illis contingere, qui patiuntur malorum spirituum falsas reuelationes, si data opera conentur in exstases incidere, vt solebant olim Montaniste, & hodie solent Magi & Anabaptista: ac ne tum quidem ab eorum arbitrio raptus est effectiue seu physice, sed moraliter duntaxat, & seu ex pacto. Quare nihil hoc pro Mocenico, vel contra me facit.

Alter veræ separationis animæ à corpore, certissimus modus per mortem, quin sit diabolo permissione Dei possibilis, negari nequit. Quot enim

A Angelus vnus millia Assyriorum vna nocte occidit: nonne Asmodeus septem Saræ maritos, & Iobi liberos omnes Diabolus necauit? nonne maleficijs quotidie demon plurimos necat? sed de hoc postmodum copiosius disseretur, lib. 3.

B Postquam animam à corpore mors separauit, nondum diaboli omnis potestas sopita. potest in animam nonnulla, potest in corpus. Animam potest supplicijs abdicam, quantum Deus iusserit punire, an possit iterum in corpus mittere, vel facere apparere, mox discuriemus.

C Quoad cadauera mortuorum solet aliquando ea induere, & ijs apparere, vt postea dicitur: potest etiam in eadem: maxime in ea quæ sita sunt locis non consecratis: quæcunque potest in alias res corporales, & speciali quodam modo potest soletque miranda quædam in ijs, & prodigiosa causas naturales ignorantibus, operari & exhibere quædam, quasi viuientium corporum, & vegetantis animæ munera. v. g. vt fluat ex vulnere mortui sanguis in præsentia occisoris (qua de re alio loco sermo fuit) 2. vt corpora diu seruentur incorrupta, neque putescant neque putrescant neque dissoluantur aut incinerentur; quia hoc & naturaliter, vel ex vnguentis, vel ex loci natura, imo & ex corporis naturâ potest prouenire, vel etiam ex mortis genere de mortis genere, scribit Plutarch. a Cunctis, infere notum est fuln. in iكتورum non sentire corpora putredinem.]quare non satis apte Euripides introduxit Clymenem de Phaëtonte dicentem. Putrescit, ast hic in conualle mortuus. De corporis natura, est illud Ammiani Marcellini apud Rhodiginum b Romanorum cadauera cæforum statim fatiscere, ac prorsum defluere: Perlarum vero ina-

D

E

*libr. 4. q
conuiu. 2.

b lib. 26. c
24.

lib. 8. de
rer. var. ca
40.

4 in Præ-
ia Cyri.

lib. 5. de
script.
Græciæ.

lib. 2. hist.
lib. 1. Bi-
bliothec.
lib. Plin. lib.
11. c. 37.

1 Aug. in 2
q. de Ma-
gia art. 7.
diffic. ult.
Bins. de
Confess.

relcere stipitum more, vt necliques-
cant membra, nec sanie madescant per-
fusa: quod censet Ammianus vitâ par-
ticiorem facere; & vbi nascuntur, exu-
stas solibus terras. credit Cardanus, &
& de patris sui Facij corpore idem pro-
fitetur, causam hanc non arbitror con-
temnendam: victus enim parcitas ar-
cet humorum copiam, vnde propter e-
andem victus abstinentiam Xenophō.
d memorat Perfas nec tulsire, nec e-
mungi. De loco ipso, potest ille, vel
hanc vim habere naturalem & conser-
uatricem ratione Soli, vel Solis; vel et-
iam ratione situs. sic enim, quod Ari-
starchus in *Olympicis* tradidit, integrū
cadauer armati & saucij hominis olim
mortui in Iunonis Eleæ templo, in-
ter tabulatum & scandulare tectum in-
uentum; causam reddit Paulanias, e
quod in illis latebris abditum, neque
per æstatem vaporum, neque per hye-
mum frigiditatis contrahere pot-
uerit. De vnguentis, res nota ex Æ-
gyptiorum conditurâ, de qua Herodo-
tus & Diodorus g. Illud etiam naturæ
miraculum est, cor eorum cremari non
posse, qui vel Cardiaco morbo, vel ve-
nenoperierint. h Nec puto qualitates
has impressas cordi dæmonem ignora-
re, vel non posse similem dispositio-
nem in cadauer inducere; posset itaque face-
re, (& hoc fit 3.) vt cadauer spacio ali-
quo temporis comburi nequiret. fecit
aliquâdo in viuus, cur nequeat in mor-
tuis 4. poterit efficere, vt cadaueris pi-
li vel vngues excrecant. quia hoc po-
test naturaliter præstare complexio
morientis, quando in corpus manauit
aliqua vegetantis animæ ad formam
imperfectam dispositio: i quod frequen-
ter accidit in suspendiosis, quib. subito
spiritus intercluditur; quos (vt ait ille)
Iupiter lauât, Apollo vngit & siccât. Sepè ta-
men hæc: vt in reliquijs hominum san-

A
ctorum; ex diuino proueniunt mira-
culo. Vt cetera mittâ; Dâmis oppido
prope Brugas, vidi olim Saluatoris
Crucifixi imaginem prægrandem ligu-
neam; quæ comam & barbam produ-
xerat, & quot annis attonse refrutica-
bant; id pro miraculo pijs habitum,
propter crebras; quas Deus illic ægris
sanitates conferebat, & alia in afflictos
diuinæ munificentia monumenta,
crebris ibi tabellis notata; donet im-
pius & pertinax Caluinitarum furor
imaginem ignibus absumpsit, & tem-
plum (quod illis solemne) toto aqua-
uit.

B
Quod sequitur, etiam non inuitus
ad diuina prodigia retulerim. *Limzj,*
(ait Pet. Bizarus) dum ibi à Carolo Au-
strio conuentus celebrabatur, quidam rusti-
co natus est infans, in quo nihil sanæ deside-
rabatur: vixit dies quatuordecim, & triiduo
ante obitum sudauit, atque nã sudans ex-
stinctus est. In mortuo infante statim cape-
runt apparere stigmata, in manibus, pedibus,
& lateribus, sicut Christi vulnera pinguntur: in
capite etiam ex ipso cranio nata est corona,
vt corona spinea, Cesar, cum hoc audiret,
misit quosdam ex suis; qui hoc prodigium
contemplati, eum de tota re plenius edoce-
rent, remque ita se prorsus habere intellex-
erunt. Sic ille Epit. memorabilium Eu-
ropæ pag. 302. Quæ hic partes na-
turæ: nullas certe video
sufficientes.

